

Materiál na 2. rokovanie
Mestského zastupiteľstva vo Veľkom Mederi v roku 2020

Stanovisko
hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020
vrátane programového rozpočtu mesta na rok 2020 a k viacročnému
rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2021-2022
(II. verzia návrhu rozpočtu)

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Mederi

Berie na vedomie Stanovisko hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020 vrátane programového rozpočtu mesta na rok 2020 a k viacročnému rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2021-2022 (II. verzia návrhu rozpočtu)

Predkladá : Mgr. Albert Nagy
hlavný kontrolór mesta

Spracoval: Mgr. Albert Nagy

STANOVISKO

hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020 vrátane programového rozpočtu na rok 2020 a k viacročnému rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2021-2022

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta na rok 2020 vrátane programového rozpočtu na rok 2020 a k návrhu viacročného rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2021-2022.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2020 - 2022 a návrhu rozpočtu na rok 2020 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len „MsZ“).

Pre rok 2020 bol v zmysle platných predpisov vypracovaný programový rozpočet, ktorý je založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a rozloženie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov a podprogramov s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov.

Návrh rozpočtu vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napĺňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Príprava rozpočtu plne rešpektuje povinnosť ustanovenú v § 9 o viacročnom rozpočte ako aj prechodné ustanovenie uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa viacročný rozpočet obce alebo vyššieho územného celku na nasledujúce rozpočtové roky zostavuje od roku 2006, počnúc rokom 2007.

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu rozpočtu na rok 2020 vrátane programového rozpočtu na rok 2020 a viacročného rozpočtu, vrátane programového rozpočtu na roky 2021 - 2022, ktorý bol vypracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách miestnej a územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.
- zákon č.582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p.
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p.
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov
- zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- nariadením vlády č. 668/2004 o rozdelení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Veľký Meder

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta:

- VZN č 173/2015 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších novelizácií
- VZN č. 139/2012 O zásadách pridelovania nájomných bytov v meste Veľký Meder
- Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Veľký Meder
- VZN č. 187/2016 O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Veľký Meder
- VZN č. 35/2012, 172/2015 O nakladaní a hospodárení s majetkom mesta Veľký Meder
- VZN č. 163/2014 O dani z nehnuteľnosti
- ako aj s ostatnými záväznými nariadeniami a predpismi mesta Veľký Meder

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Veľký Meder

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 26.11.2019 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením č. MF/017220/2019-421 dodatok č. 19, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy (zverejneným vo Finančnom spravodajcovi pod č. 21/2019 v znení neskorších opatrení), pričom rozpočtová klasifikácia je záväzná aj pri zostavovaní rozpočtov obcí,

- návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2020 až 2022 č. MF/009168/2019-411 (zverejnenej vo Finančnom spravodajcovi č.3/2019).
- funkčná klasifikácia sa použije v zmysle Vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG).

B. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa § 9 ods.1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. na:

- a) **rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2020**
- b) **rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2021**
- c) **rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2022.**

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet na roky 2020 – 2022 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2020 až 2022 č. MF/009168/2019-411, **záväzným rozpočtom je rozpočet na príslušný rozpočtový rok, teda na rok 2020**, pričom rozpočet na nasledujúce dva rozpočtové roky, t.j. na roky 2021 a 2022, je orientačný a bude sa upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku.

Príjmy a výdavky rozpočtov **na roky 2021-2022** v zmysle § 9 ods.4 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov teda **nie sú záväzné**.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2020-2022 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a) **bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,**
- b) **kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky**
- c) **finančné operácie, t.j. príjmové a výdavkové finančné operácie**

Návrh rozpočtu je zostavený v programovej štruktúre. Výdavkovú časť rozpočtu tvorí 14 programov a 74 podprogramov.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2020 – 2022 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, ako aj k rozpočtom iných obcí a k rozpočtu vyššieho územného celku.

Súčasťou viacročného rozpočtu sú podľa § 9 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. aj

údaje podľa osobitného predpisu (Čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti), čo je v zhode s § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z..

V súlade s § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súčasťou rozpočtu je aj schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

C. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rok 2020 formou viacročného rozpočtu na roky 2021 a 2022 a návrh viacročného programového rozpočtu mesta na roky 2020 – 2022, ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta, najmenej na tri rozpočtové roky. Obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu. Obsahuje jednotlivé programy a podprogramy s ich príslušnými zámermi a cieľmi.

Návrh celkového rozpočtu mesta vrátane finančných operácií na rok 2020 sa predkladá ako vyrovnaný a rovnako aj návrh na roky 2021 – 2022.

V nasledujúcich tabuľkách je uvedená sumarizácia návrhu rozpočtu na roky 2020-2022:

Rozpočet celkom €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2019	2020	2021	2022
Príjmy celkom	7 888 863	8 799 722	7 837 999	7 837 999
Výdavky celkom	7 836 871	8 799 722	7 837 999	7 837 999
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	51 992	0	0	0

Bežný rozpočet €

Rozpočtové roky	2019	2020	2021	2022
Bežné príjmy celkom	6 945 182	7 794 681	7 784 733	7 784 733
Bežné výdavky celkom	4 575 664	5 419 081	5 247 733	5 240 744
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	+ 2 369 518	+ 2 375 600	+ 2 537 000	+ 2 543 989

Kapitálový rozpočet €

Rozpočtové roky	2019	2020	2021	2022
Príjmy celkom	25 182	182 904	0	0
Výdavky celkom	921 085	899 030	159 745	268 991
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	- 895 903	- 716 126	- 159 745	- 268 991

Finančné operácie €

Rozpočtové roky	2019	2020	2021	2022
Príjmy celkom	754 079	784 437	15 566	15 566
Výdavky celkom	355 614	349 435	299 345	197 088
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	+ 398 465	+ 435 002	- 283 779	- 181 522

Podnikateľská činnosť €

Rozpočtové roky	2019	2020	2021	2022
Podnikateľské príjmy celkom	0	0	0	0
Podnikateľské výdavky celkom	0	0	0	0
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	0	0	0	0

Mimorozpočtové zdroje €

Rozpočtové roky	2019	2020	2021	2022
Mimorozpočtové príjmy celkom	164 420	37 700	37 700	37 700
Mimorozpočtové výdavky celkom	1 984 508	2 132 176	2 131 176	2 131 176
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	- 1 820 088	- 2 094 476	- 2 093 476	- 2 093 476

Návrh rozpočtu mesta vrátane finančných operácií na rok 2020 je zostavený ako vyrovnaný, z toho bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, finančné operácie sú rozpočtované ako schodkové. Schodok kapitálového rozpočtu a rozpočtu finančných operácií bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a z prostriedkov rezervného fondu.

Príjmová časť

1. Vývoj príjmovej časti rozpočtu za roky 2009 – 2022

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Rozpočet príjmov po úprave celkom	Skutočnosť plnenia príjmov celkom	% plnenia
2009	5 648 101	6 866 095	6 956 532	101
2010	7 244 264	6 114 587	5 001 834	82
2011	7 440 213	6 595 086	6 712 732	101
2012	6 300 680	6 583 923	5 609 191	85

2013	5 219 156	6 494 554	6 718 130	103
2014	5 212 238	6 541 801	6 245 313	95
2015	5 781 143	6 865 672	7 056 266	103
2016	5 638 048	6 573 295	7 037 878	107
2017	6 262 369	7 114 981	7 521 272	106
2018	6 567 063	8 209 725	8 155 191	98
2019	8 098 860	8 837 968	Odhad 7 888 863	89
2020	8 797 722			
2021	7 837 999			
2022	7 837 999			

Z prehľadu rozpočtovaných príjmov vrátane príjmových finančných operácií je zrejmé, že výška skutočných celkových príjmov v roku 2019 (odhadovaných) je nižšia o **949 105 €** oproti rozpočtovaným celkovým príjmom po úprave v roku 2019, čo nie je vôbec pozitívne z dôvodu, že ťažiskom pre tento trend sú bežné príjmy. Z hľadiska celkového rozpočtu je **relatívne pozitívne**, že v roku 2019 bola celková výška príjmov stanovená **skutočne pragmaticky**, čo sa v konečnom dôsledku **nepotvrdilo porovnaním rozpočtu a odhadovanej skutočnosti. Znak opatrnosti pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu na rok 2019, sa vlastne potvrdil presnosťou čísel ale konečný odhadovaný príjem značne zaostáva za očakávaním.**

Na tomto poklese sa podieľajú kapitálové príjmy (- 202 704 €) a príjmy z finančných operácií (- 589 820 €), ale aj bežné príjmy vykazujú pokles (- 284 901 €) v odhade uvedeného obdobia. Samozrejme by bolo veľmi pozitívne, ak by bolo možné rozpočtovať maximálne možnú výšku kapitálových príjmov, avšak z cudzích zdrojov, čo by znamenalo úspešnosť mesta pri predkladaní projektov. Na rok 2020 je rozpočtovaná **výška celkových príjmov** vyššia o **908 4 €** oproti predpokladu v roku 2019. Je ale otázne či sa aj v tomto rozpočte nebude opakovať situácia z predchádzajúceho rozpočtového obdobia.

1.1.Vývoj bežných príjmov za roky 2009 – 2022

Rok	Rozpočet bežných príjmov celkom	Rozpočet bežných príjmov po úprave celkom	Skutočnosť plnenia bežných príjmov celkom	% plnenia
2009	4 480 582	4 569 364	4 650 905	101
2010	4 037 632	4 023 977	4 013 038	99
2011	4 432 891	4 295 789	4 504 568	95
2012	4 440 262	4 594 217	4 698 433	102
2013	4 460 196	4 688 787	4 916 252	105
2014	4 752 113	4 766 692	4 719 284	99
2015	4 987 831	5 329 234	5 468 928	103
2016	5 358 148	5 564 997	6 084 309	109
2017	5 779 050	6 030 090	6 471 499	107
2018	6 386 391	6 607 461	6 933 709	105

2019	7 132 900	7 230 083	Odhad 6 945 182	96
2020	7 794 681			
2021	7 784 733			
2022	7 784 733			

Čo sa týka bežných príjmov, **trend zvyšovania bežných príjmov nezostal zachovaný oproti minulým rokom**. Odhad skutočného plnenia bežných príjmov v roku 2019 je v porovnaní s rokom 2018 **vyšší o 11 473 € čo nie je vôbec pozitívne**.

V rozpočte na rok 2020 sa uvažuje s výškou bežných príjmov na vyššej úrovni, ako je odhadovaná výška skutočného plnenia v roku 2019 resp. uvažuje sa s nárastom, a to o **849 499 €**, čo je **pozitívne ale vzhľadom na predchádzajúce obdobie je otáznne či to bude splniteľný cieľ**. Optimizmom nás naplňa len ten fakt, že tento trend nebude sústavný resp. znižovanie celkovej výšky bežných príjmov nebude oproti prijatému rozpočtu pravidelné.

Z môjho pohľadu je tento rozpočet bežných príjmov nie až tak realistický, aj keď v celku sleduje potvrdený vývoj, vychádza z možností mesta, rešpektuje overené a zaužívané zásady a postupy, ktorých skladba je viac-menej konštruktívna. **Zásada opatrnosti a obozretnosti, ktorá nie je až tak zrejماً z rozpočtu bežných príjmov, je veľmi opodstatnená** hlavne vo väzbe na prípadné riziko neplnenia príjmov z podielových daní, nedofinancovanie niektorých kompetencií samosprávy zo strany štátu čo predstavuje aj určité riziko z pohľadu naplnenia bežných príjmov.

1.1.1 Vývoj daňových príjmov za roky 2009-2022

Rok	Rozpočet daňových príjmov celkom	Upravený rozpočet daňových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia daňových príjmov celkom	% plnenia
2009	2 721 797		2 670 739	98
2010	2 362 285		2 347 969	99,3
2011	2 646 430		2 727 430	97,3
2012	2 793 246		2 783 605	99
2013	2 768 500	2 784 577	2 862 225	103
2014	2 959 500	2 968 930	3 010 346	101
2015	3 081 494	-	3 251 117	106
2016	3 335 183	-	3 659 094	109
2017	3 539 903	3 673 313	3 852 617	105
2018	4 025 862	4 053 072	4 190 235	103
2019	4 392 274	4 392 274	Odhad 4 431 774	101
2020	4 620 568			
2021	4 669 900			
2022	4 669 900			

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielové dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré mesto

vyberie od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta. Táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2020. Daňové príjmy mesta v návrhu rozpočtu tvoria 59,26 % z bežných príjmov mesta. V roku 2019 by to bolo 63,81 %. (Odhad), aj keď sa v tomto prípade jedná o pokles o 4,55 %.

1.1.2 Prehľad vývoja podielových daní:

Rok	Rozpočet podielových daní celkom	Upravený rozpočet podielových daní celkom	Skutočnosť plnenia podielových daní celkom	% plnenia
2009	1 960 494		1 872 149	95
2010	1 527 995		1 530 490	101
2011	1 937 130	1 878 332	1 861 161	96
2012	1 935 000		1 839 151	95
2013	1 788 000	1 802 850	1 933 261	107
2014	1 839 151	1 933 261	2 021 132	105
2015	2 155 494		2 238 645	104
2016	2 306 183		2 513 895	109
2017	2 473 703		2 709 728	109
2018	2 903 162	2 930 372	3 049 354	104
2019	3 228 574	3 228 574	Odhad 3 228 574	100
2020	3 357 068			
2021	3 450 000			
2022	3 450 000			

Významným príjmom rozpočtu je podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb poukazovaný územnej samospráve zo štátneho rozpočtu. Podielové dane predstavujú v rozpočte mesta základný zdroj bežných výdavkov. Mesto z tejto čiastky financuje výdavky na výkon originálnych kompetencií, ktorými sú aj kompetencie na úseku školstva, t.j. materské školy, základné školy – príspevok na stravu, základná umelecká škola, školské jedálne, centrum voľného času, výdavky na ŠKD, ŠJ, dotácie pre ZŠ a v sociálnej sfére opatrovateľská služba. Z týchto zdrojov sú tiež financované i kompetencie, ktorých výkon mestu vyplýva z ďalších právnych noriem. Ide o prevod podielových daní do rozpočtu mesta, ktoré by mali byť prevedené do rozpočtu mesta v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení dane z príjmov územnej samospráve.

K vývoju podielových daní by som uviedol, že samotný trend nárastu výšky podielových daní v celoslovenskom meradle sa v primeranej miere odzrkadľuje aj v našom meste .

Pokles obyvateľov od roku 2009 sa v určitej miere prejavuje v podielových daniach. Treba poznamenať, že mnohé úlohy a služby, ktoré musí mesto zabezpečovať, musia byť zabezpečené rovnako aj pri nižšom resp. zníženom počte obyvateľov.

Na rok 2014 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavoval 64,5 %.

Na rok 2015 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavoval 65,7 %.

Na rok 2016 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 68,5 % - 2 366 749 Eur. Výnos dane sa pre rok 2016 predpokladá pre mestá a obce vyšší ako v roku 2015.

Na rok 2017 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 2 473 703 Eur. Výnos dane sa pre rok 2017 predpokladá pre mestá a obce vyšší ako v roku 2016.

Na rok 2018 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 2 930 372 Eur. Výnos dane sa pre rok 2018 predpokladá pre mestá a obce vyšší ako v roku 2017.

Na rok 2019 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 3 152 608 Eur. Výnos dane sa pre rok 2019 predpokladá pre mestá a obce vyšší ako v roku 2018.

Na rok 2020 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 3 357 068 Eur. Výnos dane sa pre rok 2020 predpokladá pre mestá a obce vyšší ako v roku 2019.

Je zrejmé, že aj z dôvodu poklesu počtu obyvateľov mesto nemôže mať skutočne citelný a evidentný prospech z celoštátneho pozitívneho trendu zvyšovania podielových daní, ako to majú iné mestá a obce.

S vyššie uvedenou skutočnosťou je nevyhnutné počítať z pohľadu „Vis maior“ a uvažovať s týmto faktom hlavne vo výhľadových a koncepčných materiáloch mesta, ktoré majú dopad na rozpočet.

1.1.3 Prehľad vývoja príjmov z dane z nehnuteľností

Rok	Rozpočet dane z nehnuteľností celkom	Skutočnosť plnenia dane z nehnuteľností celkom	% plnenia
2009	424 882	424 882	100
2010	434 800	464 318	107
2011	434 800	471 427	108
2012	440 000	499 719	113,5
2013	530 000	527 340	99
2014	530 000	582 214	110
2015	530 000	586 438	111
2016	560 000	587 636	104
2017	565 000	582 056	103
2018	565 000	584 640	103
2019	600 000	Odhad 600 000	100
2020	600 000		
2021	600 000		

Nárast dane z nehnuteľnosti na základe odhadovanej skutočnosti v roku 2019 (odhad) oproti roku 2018 predstavoval **15 360 €**, čo je celkom **pozitívne** už len z dôvodu, že mestské zastupiteľstvo na rok 2019 nezvyšovalo dane, teda **ten pozitívny trend môže byť dôsledkom zvýšenej efektivity správy daní kde samozrejme určitú negatívnu úlohu hrá aj nárast neplatičov ako aj neefektívne vymáhanie daňových nedoplatkov bývalým exekútorickým úradom v Dunajskej Strede v predchádzajúcich obdobiach . (Opatrenie v tomto smere uvádzam na inom mieste). Túto skutočnosť bude potrebné v budúcnosti riešiť razantnejšie.** Čo sa týka samotného rozpočtu na rok 2019, výška dane z nehnuteľnosti bola odhadovaná správne. Na rok 2020 je rozpočtovaný príjem dane z nehnuteľnosti na rovnakej úrovni v porovnaní s odhadom na rok 2019. **Odporúčam vyvinúť maximálne úsilie z dôvodu vymoženia čo najvyššej čiastky z balíka tzv. starých nedoplatkov a samozrejme efektívnou správou tejto dane predchádzať nárastu tzv. nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia v roku 2020.**

Efektívna správa daní a efektívne vymáhanie nedoplatkov by mohlo predstavovať určitú **rezervu príjmov v rozpočte.**

Výnos dane z nehnuteľností v návrhu rozpočtu vychádza zo schváleného rozpočtu roku 2019. Výnos ostatných miestnych daní (daň za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, daň za užívanie verejného priestranstva je navrhnutý na vyššej úrovni schváleného rozpočtu roku 2019. Návrh rozpočtu príjmov počíta, vzhľadom na skutočné predpokladané plnenie výnosu dane z ubytovania za rok 2019 s návrhom rozpočtu na rok 2020 z tejto dane pokles o **35 tis €** . Výber poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pre rok 2019 (Odhad) bude ppne o **15 tis €** nižší ako bolo plánované, napriek tomu sa v rozpočte príjmov uvažuje o náraste týchto príjmov. Mesto si kladie za cieľ z dosiahnutých výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, čo sa mu však za uplynulé roky darilo iba čiastočne. **V tomto smere bola vykonaná analýza skutočných nákladov na odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s cieľom následného zníženia týchto nákladov a zvýšenia hospodárnosti, efektivity a účinnosti vykonávania tejto služby.**

Za najambicióznejší cieľ mesta v oblasti daní pre rok 2020 považujem snahu znížiť daňové pohľadávky. Naplnenie tohto cieľa je pre mesto dôležité, aj keď výsledky minulých rokov tento trend viac-menej zaznamenávajú. Ak sa nepodarí nájsť nástroj na vymáhanie daňových pohľadávok a na ich následné znižovanie a z tohto titulu napĺňanie daňových príjmov, výsledkom bude len realita v podobe zvýšenia daní pre fyzické a právnické osoby bez dopadu na tých, ktorí si svoje daňové povinnosti neplnia.

1.1.4 Prehľad vývoja príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Rok	Rozpočet na komunálny odpad celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu na komunálny odpad celkom	% plnenia
2009	232 357	232 357	100

2010	240 000	240 451	100
2011	240 000	242 729	101
2012	240 000	248 700	103
2013	260 000	202 413	77
2014	260 000	194 444	74
2015	210 000	213 593	102
2016	260 000	246 850	94
2017	263 500	248 639	94
2018	260 000	230 146	88
2019	260 000	Odhad 245 000	94
2020	343 800		
2021	300 000		
2022	300 000		

Z prehľadu zostavenia rozpočtu poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2020 je zrejmé, že výška poplatku sa rozpočtuje na rok 2020 rovnako ako v roku 2019.

V roku 2019 bude odhadovaný skutočný výber tohto poplatku v porovnaní s rokom 2018 na vyššej úrovni o 15 146 €. Z dôvodu, že medzi počtom obyvateľov a vyrubenými poplatkami za komunálny odpad je priamo úmerný vzťah, stagnácia resp. znižovanie príjmu z tohto poplatku je logickým vyústením znižovania prípadne stagnácie počtu obyvateľov ako aj **nízka disciplinovanosť obyvateľov pri úhradách poplatku za komunálny odpad**. Momentálne v tomto smere predpokladám za reálnejšie sumu stanovenú výmerom poplatkov po zvýšení oproti plánovanej sume.

Zvyšovanie výberu týchto poplatkov nevidím reálne, preto nebude možné pri týchto poplatkoch uvažovať ani o miernej rozpočtovej rezerve, naopak, rizikové vidím ešte aj naplnenie týchto rozpočtovaných príjmov v roku 2019 z dôvodu zlej finančnej situácie časti obyvateľstva (nárast neplatičov), neustáleho zhoršovania tejto skutočnosti napriek zvyšovaniu intenzity vymáhania nedoplatkov. Z pohľadu participácie na rozpočte ide o nosné príjmy bežného rozpočtu.

U administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- správne poplatky, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – sú rozpočtované vo výške **68 tis. €**

1.1.5 Prehľad vývoja príjmov z dane z ubytovania

Rok	Rozpočet dane z ubytovania celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu dane z ubytovania celkom	% plnenia
2009	89 000	67 852	76
2010	145 000	89 845	62
2011	89 000	138 471	155
2012	160 000	182 020	113

2013	170 000	184 826	108
2014	170 000	190 881	112
2015	170 000	201 715	117
2016	200 000	298 000	149
2017	230 000	302 103	131
2018	290 000	316 177	109
2019	295 000	Odhad 345 000	116
2020	310 000		
2021	310 000		
2022	310 000		

1.2 Vývoj nedaňových príjmov

Rok	Rozpočet nedaňových príjmov celkom	Upravený rozpočet nedaňových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu nedaňových príjmov celkom	% plnenia
2009	658 534	787 983	718 956	91
2010	359 707	398 272	402 930	101,1
2011	555 677	570 177	654 896	114,8
2012	482 850	513 854	573 913	111,7
2013	500 039	559 074	647 638	116
2014	477 829	497 629	536 768	108
2015	471 464	665 125	665 920	100
2016	661 670	667 784	782 691	117
2017	663 730	680 977	810 424	119
2018	745 703	820 294	888 719	108
2019	809 670	846 819	Odhad 699 534	83
2020	818 430			
2021	817 410			
2022	817 410			

Tieto príjmy sú tvorené z príjmov z vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov, úrokov a výnosov z vkladov, z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb, z iných nedaňových príjmov. Do príjmov z vlastníctva majetku patria príjmy z nájomného.

U nedaňových príjmov, t.j. príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, príjmov z administratívnych a iných poplatkov, sa uvažuje so zvyšovaním týchto príjmov oproti predpokladu z roku 2019 a snahou je zvýšenie trendu plnenia týchto príjmov oproti predchádzajúcimi rozpočtovými rokmi.

U príjmov z vlastníctva majetku upozorňujem na skutočnosť, že za uplynulé roky dochádzalo k ich miernemu zvýšeniu. Tento trend bol zaznamenaný na príjmovej strane

rozpočtu. Tieto príjmy napriek tomu už v súčasnosti nestačia a v budúcnosti nebudú stačiť ani na opravy a udržiavanie majetku vo vlastníctve mesta, a vôbec sa nedá uvažovať s možnosťou, že by z týchto príjmov (cez dosiahnutý prebytok bežného rozpočtu) mohlo byť financované jeho zhodnocovanie.

V prípade nedaňových príjmov boli posledné roky mimoriadne úspešné z pohľadu plnenia rozpočtu. V rokoch 2015 bola skutočnosť oproti predchádzajúcemu roku vyššia o 129 152 €. Skutočnosť na rok 2016 je už vyššia o 117 000 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2015. Skutočnosť na rok 2017 je už vyššia o 27 733 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2016. Skutočnosť na rok 2018 je už vyššia o 78 295 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2017. **Odhad týchto príjmov za rok 2019 sa javí o 189 185 € nižší ako v predchádzajúcom roku 2018.!** Na rok 2020 je rozpočet stanovený v týchto príjmoch s nárastom zhruba o **119 tis. €** vyššie od odhadovanej skutočnosti na rok 2019. Je to zhruba porovnateľné so skutočnosťou z roku 2017.

Dotácie/Transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované mestu z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií s ďalšími dotáciami zo ŠR a účelovými dotáciami z rozpočtov obcí v celkovej rozpočtovanej výške 2 355 683 €. Z tejto sumy sú plánované transfery v rámci verejnej správy vo výške 2 304 314 €. Prevažnú časť tvorí transfer na prenesené kompetencie v oblasti školstva vo výške 1 782 550 €. Plánovaný príjem je o niečo nižší, nakoľko ani v minulosti tieto dotácie zo strany štátu neboli splnené na 100%.

1.3 Vývoj kapitálových príjmov

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov celkom	Upravený rozpočet kapitálových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu kapitálových príjmov celkom	% plnenia
2009	925 403	1 954 615	1 986 301	101
2010	1 984 218	946 180	58 807	6
2011	1 364 540	794 040	873 507	110
2012	968 236	990 736	59 923	6
2013	8 500	554 350	578 893	104
2014	0	601 243	584 882	97
2015	0	125 449	197 132	157
2016	0	325 454	378 660	116
2017	0	195 111	192 068	98
2018	25 635	42 935	113 550	264
2019	242 704	227 886	Odhad 25 182	11

2020	182 904			
2021	0			
2022	0			

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov v 6,5 násobnej výške oproti predpokladu roku 2019. Rozpočet vlastných kapitálových príjmov súvisí s plánom predaja kapitálových aktív a so schopnosťou ho zrealizovať v plánovanej vecnej i finančnej štruktúre. Toto sa mestu v minulosti nedarilo, nevykonával sa predaj prebytočného majetku mesta. **Tu by som odporúčal vykonať súpis takéhoto majetku kde sú viazané výdavkové finančné prostriedky, rozhodnúť o ich ďalšom využívaní pre mesto po revitalizácii alebo ich odpredať a takto získané prostriedky využiť na eventuálny nákup nehnuteľností pre mesto alebo tieto finančné prostriedky presunúť na investície pomocou ktorých by mesto dokázalo zvýšiť príjmy v rozpočte.**

Z uvedeného dôvodu **odporúčam v oblasti kapitálových príjmov sa zamerať práve na využívanie externých zdrojov a hľadať spôsoby prezentovania úspešných projektov.** Rovnako **odporúčam spracovávať každoročne vhodnou formou prehľad predložených projektov v hodnotovom vyjadrení a rovnako prehľad úspešných projektov,** čo môže byť aj motivačným a zároveň hodnotiacim prvkom pri využívaní eurofondov resp. iných externých zdrojov (napr. nadácie, fondy).

Výdavková časť

2. Vývoj výdavkovej časti rozpočtu za roky 2009 – 2022 (€)

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Upravený rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu výdavkov celkom	% plnenia
2009	7 040 588	6 866 095	5 109 178	74
2010	7 244 264	6 114 587	5 001 831	82
2011	7 145 286	6 386 028	6 232 521	97
2012	5 885 306	6 168 549	5 364 035	87
2013	5 217 722	6 493 120	6 357 316	98
2014	5 212 238	6 539 801	6 229 113	95
2015	4 429 985	5 509 607	5 213 961	95
2016	5 638 048	6 573 295	6 308 384	95
2017	6 262 369	7 114 981	6 943 012	98
2018	6 567 063	8 209 725	7 420 002	90
2019	7 795 228	8 837 968	Odhad 7 836 871	89
2020	8 799 722			
2021	7 877 999			
2022	7 877 999			

2.1 Vývoj bežných výdavkov (€)

Rok	Rozpočet bežných výdavkov celkom	Upravený rozpočet bežných výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu bežných výdavkov celkom	% plnenia
2009	3 462 740	3 501 908	3 425 337	98
2010	3 118 100	3 269 878	3 085 563	94
2011	3 220 524	3 222 086	3 232 121	100
2012	3 433 357	3 218 949	3 396 247	105
2013	3 061 311	3 422 707	3 347 843	97
2014	3 245 336	3 279 501	3 219 890	98
2015	3 416 590	3 706 888	3 501 881	94
2016	3 483 475	3 736 940	3 567 236	95
2017	3 865 779	4 060 723	4 011 792	99
2018	4 286 794	4 554 075	4 317 806	88
2019	4 763 091	4 890 985	Odhad 4 575 664	94
2020	5 519 081			
2021	5 247 733			
2022	5 240 744			

V predpoklade roku 2019 predstavuje nárast bežných výdavkov oproti skutočnosti roku 2018 258 tis. €. Na rok 2020 sa rozpočtuje nárast približne o 943 tis. € oproti predpokladu roku 2019. Z porovnania rozpočtu rokov 2020/2019 (predpoklad) v percentuálnom vyjadrení vyplýva, že nárast bežných príjmov predstavuje + 10,89 %, a nárast bežných výdavkov predstavuje + 17,08 %, čo znamená, že mesto plánuje resp. rozpočtuje s vyšším tempom nárast výdavkov, ako je očakávaný stav plánovaných príjmov v roku 2019, čo nie je pozitívny trend z hľadiska rezervy (ukazuje sa tu o niečo užší manévrovací priestor pri zvyšovaní bežných príjmov pri zabezpečení potrebných výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom).

V roku 2020 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov cca o 943 417 € oproti predpokladanému rozpočtu výdavkov roku 2019. Aj v roku 2020 sa uvažuje s nárastom rozpočtu výdavkov na platy zamestnancov mesta.

2.2 Vývoj mzdových výdavkov (€)

Rok	Rozpočet mzdových výdavkov celkom	Upravený rozpočet mzdových výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu mzdových výdavkov celkom	% plnenia
2009	1 196 757		1 138 976	95
2010	1 157 673		1 102 094	95
2011	1 102 094		1 086 553	98
2012	959 138		973 399	101
2013	954 096		973 717	102

2014	1 012 489		1 069 620	105
2015	1 117 854	1 187 952	1 170 415	98
2016	1 157 758	1 251 132	1 220 613	97
2017	1 413 297	1 468 068	1 489 168	101
2018	1 548 012	1 612 175	1 557 846	97
2019	1 797 882	1 808 794	Odhad 1 719 142	95
2020	2 113 952			
2021	2 119 813			
2022	2 119 813			

V oblasti osobných výdavkov je v súlade s platnou organizačnou štruktúrou zapracovaný legislatívny vplyv súvisiaci s platovými postupmi, odchody zamestnancov do dôchodku a valorizácia tarifných plátov v súlade s Nariadením vlády SR. Zamestnancom v štátnej a verejnej správe sa zvyšujú platy v roku 2019 o desať percent a v roku 2020 taktiež o desať percent na základe nariadenia Vlády SR.

2.3 Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby)

	Skutoč. 2018	Návrh rozpočet 2019	Uprav. rozpočet 2019	Odhad rozpočet 2019	Návrh rozpočet 2020	Návrh rozpoče t 2021	Návrh rozpočet 2022
631- Cestovné náhrady	3 604	3 828	5 729	4 988	3 550	3 850	3 850
632- Energie, voda a komunik.	139 568	141 673	145 682	147 580	162 041	167 541	167 541
633- Materiál	199 849	185 015	209 687	194 613	226 183	231 283	231 283
634- Dopravné	13 844	12 046	11 804	11 604	11 933	11 933	11 933
635-Údržba	430 140	393 857	426 321	402 116	378 653	383 275	383 275
636- Nájomné na prenájom	22 564	22 867	22 587	21 587	21 752	21 752	21 752
637-Služby	864 603	973 654	1 020 074	965 857	1 138 312	960 252	960 252

Výdavky na tovary a služby sú naplánované na **1 942 424 €**. Oproti predpokladanému odhadu prevádzkových výdavkov schváleného a upraveného rozpočtu roku 2019 ide o zvýšenie týchto výdavkov o **194 079 €**, čo hodnotím menej pozitívne.

Zvýšené výdavky oproti predpokladu na rok 2019 sú naplánované na rok 2020 na položkách 634 – dopravné, 637 – služby, 633 – materiál, 636 – nájomné, 632 – energie a naopak k zníženiu prichádza u položky, 635 – údržba, 631 – cestovné.

2.4 Vývoj kapitálových výdavkov (€)

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov celkom	Upravený rozpočet kapitálových výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu kapitálových výdavkov celkom	% plnenia
2009	925 403	2 208 892	636 903	29
2010	2 726 623	1 705 659	652 551	38
2011	2 649 309	1 888 489	1 587 870	84
2012	1 360 656	1 411 957	620 637	44
2013	715 125	1 091 045	1 086 231	99
2014	446 625	1 450 496	1 150 751	79
2015	709 623	776 584	760 382	94
2016	448 325	862 249	709 013	82
2017	586 545	1 171 091	984 555	84
2018	327 852	1 495 203	810 858	54
2019	845 162	1 718 347	Odhad 921 085	54
2020	899 030			
2021	159 745			
2022	268 991			

Mesto počíta s krytím kapitálových výdavkov z vlastných zdrojov, dotácií a prostriedkami z rezervného fondu. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na dve riziká:

1. Prebytok bežného rozpočtu ako zdroj krytia kapitálových výdavkov je veľmi problematický a závisí od hospodárenia mesta, odporúčam racionalizovať spotrebu mesta, šetriť výdavky a zabezpečiť plynulé plnenie vlastných daňových a nedaňových príjmov.
2. Vzhľadom aj k skutočnosti že mesto bude dosahovať prebytkový bežný rozpočet a finančná kondícia mesta je na veľmi dobrej úrovni, **prijatie ďalších úverov bude potrebné napriek týmto skutočnostiam vždy poriadne zvážiť**. V budúcnosti odporúčam využívať možnosti ďalšieho úverového alebo obdobného zaťaženia mesta iba vo **vyslovene najnutnejších a najpotrebnejších** investičných prípadoch. Výška odhadovaných kapitálových výdavkov na rok 2019 predstavuje sumu **921 085 €**, z čoho celú položku tvoria výdavky súvisiace realizáciou nových investícií a výdavky súvisiace s realizáciou nových stavieb z (vlastných zdrojov a z rezervného fondu).

K realizovaniu rozvojových programov plánovaných z vlastných zdrojov odporúčam pristúpiť až po zrealizovaní výhľadu príjmov, **napoľko bežný rozpočet je tak exaktne (dôsledne, presne) nastavený, že by neustál financovanie všetkých plánovaných úloh kapitálového rozpočtu.**

2.5 Finančné operácie (€)

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu mesta, avšak v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu. Prostredníctvom finančných operácií v príjmovej časti sa vykonávajú prevody z peňažných fondov, čerpanie návratných zdrojov financovania prípadne predaj majetkových účastí.

Projekt RIS.SAM

S účinnosťou od 01.01.2014 sú obce povinné poskytovať MF SR potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy SR. Tieto údaje poskytujú obce prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu RIS.SAM v správe MF. Tieto povinnosti obce sú riešené v § 12 ods. 4 a § 21d zákona č. 583/2004 Z. z. v rámci novely, ktorá bola zverejnená v zbierke zákonov pod číslom 426/2013 Z. z.

V tejto súvislosti považujem za dôležité **upozorniť** na novelizované znenie § 14 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia zákona č. 583/2004 Z. z. v zmysle ktorého po termíne 31. august príslušného roka je možné vykonávať len také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu obce. V tomto kontexte je potrebné spomenúť aj Európsky systém účtov ESA 1995, ktorý slúži pre systematický a detailný popis ekonomiky resp. výsledku hospodárenia obce prostredníctvom kalkulačky na výpočet výsledku hospodárenia v metodike ESA 95 (vykonávame mesačne).

Stanovisko k stavu a vývoju dlhu mesta, k záväzkom po lehote splatnosti

Národná rada SR sa dňa 8. decembra 2011 uzniesla na ústavnom zákone č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti. Ústavný zákon nadobudol účinnosť 1. marca 2012 s výnimkou ustanovení Čl. 6 ods.3 a 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2015. V zmysle Čl. 6 ods. 3 citovaného ústavného zákona ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Povinnosť uplatňovať ustanovenie odseku 3 sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie mestského zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda územného celku zvolená tá istá osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

V nadväznosti na tento ústavný zákon bol novelizovaný zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1.1.2014, ale niektoré články nadobúdajú účinnosť 1.1.2015 a 1.1.2017. Novelou okrem sa okrem iného sprísnilo pravidlá používania návratných zdrojov financovania, podmienky zadlžovania obcí a zaviedli sa nové povinnosti pre hlavného kontrolóra.

Hlavný kontrolór je od 01.01.2015 povinný sledovať počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu, pričom už **dosiahnutie hranice celkového dlhu 50 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka **je povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.**

Čo sa týka celkovej sumy úverovej zadlženosti mesta , jej výška je nasledovná:

K 31.12.2019 bude mať mesto prijatých celkom 9 úverov. Z toho 4 úvery boli prijaté zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu nájomných bytov. Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítajú záväzky z úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za nájomné byty. Do celkovej sumy dlhu mesta sa ďalej nezapočítavajú záväzky z úverov prijatých na zabezpečenie pred-financovania realizácie projektov v sume nenávratného finančného príspevku. Dňa 29.5.2018 Mesto Veľký Meder uzatvorilo so spoločnosťou Tatra banka, a.s. Zmluvu o splátkovom úvere č. S00625/2018 na financovanie investičných potrieb mesta v sume 700 000 Eur (úroková sadzba: 1M EURIBOR+0,45% p.a.). Do 30.09.2019 úver bol vyčerpaný do výšky 664 925,86 Eur.

Na základe §17 ods.6 zákona č. 583/2004 Z. z. môže mesto na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak: - celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a - suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu VS, prostriedky poskytnuté z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. Obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Mesto k 31.12.2019 dosiahne stav komerčných úverov započítavajúcich sa do úverovej zadlženosti podľa §17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. vo výške 1 435 129 €, t.j. 20,69 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (2018), pričom percentuálny podiel ročných splátok na skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (2018) bude vo výške 5,50 %. (Odhad)

Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet mesta na rok 2020 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zároveň možno konštatovať, že je splnená aj požiadavka memoranda stabilizovať výdavky územnej samosprávy alebo vytvorenia prebytku rozpočtu na konci roka pri celkovej bilancii príjmov a výdavkov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške + 281 124 €.

Kapitálový rozpočet ako schodkový – plánovaný schodok je vo výške - 716 126 €.

Finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov, sú schodkové, a to vo výške + 435 002 €.

Plány mesta dosiahnuť prebytok bežného rozpočtu hodnotím pozitívne, pokladám však za dôležité upozorniť aj na ambície v roku 2019 (čo sa týkalo naplánovanej výšky prebytku bežného rozpočtu), ktoré sa nepodarilo naplniť. Odhad - rozdiel (- 39 690,00

Eur). Prognóza na rok 2020 v príjmoch bežného rozpočtu nevyzerá byť takisto optimistická a aj v tomto prípade vidím riziko, že plánované bežné príjmy nebudú prekročené. To isté platí aj pre načrtnutý vývoj v rozpočtoch na roky 2021 až 2022 kde dosiahnutie vyšších prebytkov bežného rozpočtu predpokladám za prvoradý cieľ ktorému by vedenie mesta malo podriaďiť všetky svoje kroky.

Stanovisko k vývoju a k výške pohľadávok mesta

Podotýkam, že v roku 2019 bola samotná agenda vymáhania nedoplatkov spravovaná skutočne zvýšeným a výraznejším spôsobom ako v predchádzajúcom období (je zrejmé, že výška vymožennej dane exekučnou činnosťou by mohla byť výrazne vyššia v porovnaní s dobrovoľnou úhradou nedoplatkov). Táto skutočnosť by sa v roku 2020 obdobne ako v roku 2019 mala zmeniť aj vďaka uskutočnenej zmene exekútorskej kancelárie, nakoľko so stávajúcou ex. kanceláriou spolupráca nevykazuje očakávaný efekt. V tomto prípade bol daný návrh na okresný súd na zmenu exekútora a všetky nové prípady sa už priebežne odovzdávajú novej exekučnej kancelárii.

Ako ďalšie z prijatých opatrení mesto v minulosti rozbehlo spoluprácu so spoločnosťou Eras-Data Pro s r. o, **k realizácii procesov konsolidácie údajov agendového systému vo väzbe na integračnú platformu Smartmap**, ktorá už predložila výsledky validačných a verifikačných procesov agendových údajov mesta, ktoré preukázali nevyhnutnosť jednoznačnej adresno-lokalizačnej konsolidácie agendového systému mesta.

Odporúčam naďalej mimoriadne sústreďenie sa na efektívne vymáhanie nedoplatkov a rovnako odporúčam vyvinúť maximálne úsilie pri práci s pohľadávkami s cieľom zabrániť reťazeniu nových vznikajúcich nedoplatkov resp. pohľadávok a tým sa aktívne podieľať na naplnení rozpočtovaných príjmov v roku 2020. Z pohľadu rozvojových programov mesta považujem vymáhanie nedoplatkov resp. pohľadávok za mimoriadne dôležité práve z dôvodu zabezpečenia reálnych zdrojov na ich financovanie.

Aj na základe vyššie uvedených údajov považujem reálne zdroje financovania prípadných ďalších rozvojových programov priamo závislé od nových zdrojov príjmu, ako aj od výšky vymožených nedoplatkov.

Zhodnotenie návrhu hospodárenia mesta na základe viacročného rozpočtu.

PROGRAMOVÝ ROZPOČET.

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 4 ods.5 „ Rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len "program obce"). Rozpočet vyššieho územného celku obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude vyšší územný celok realizovať z výdavkov rozpočtu vyššieho územného celku (ďalej len "program vyššieho územného celku", ukladá samosprávam, počnúc rozpočtom na rok 2009 , uplatňovanie

moderných metód tvorby rozpočtu a nových nástrojov rozpočtového procesu zameraných na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má mesto k dispozícii - tzv. programové rozpočtovanie.

Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2020, viacročného rozpočtu na roky 2020 až 2022 je aj Programový rozpočet mesta Veľký Meder na rok 2020 a na roky 2021 - 2022. Príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2021 - 2022 v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie sú záväzné.

ZÁVER

Návrh rozpočtu mesta Veľký Meder na rok 2020 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2021 - 2022 je vypracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadením vlády č. 668/2004 o rozdelení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh programového rozpočtu na rok 2020 a roky 2021 - 2022 bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu (1. verzia) bol verejne prístupný dňa 26.11.2019. Návrh rozpočtu (2. verzia) bol verejne prístupný dňa 13.01.2020 spôsobom obvyklým (úradná tabuľa,) v zákonom stanovenej lehote, t.j. viac ako 15 dní pred jeho schvaľovaním v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Podľa dostupných informácií hlavného kontrolóra na žiadosti poslancov MsZ ktoré sa týkali dodatočných informácií a upresnení týkajúce sa navrhnutého rozpočtu zo strany MsÚ nebolo reagované. Na základe tejto skutočnosti všetky prípadné ďalšie návrhy a zmeny pred schválením návrhu rozpočtu poslancami na zasadnutí MsZ sú pre Mestský úrad záväzné a musia byť premietnuté do konečnej podoby rozpočtu na rok 2020.

**Na základe uvedených skutočností
odporúčam
mestskému zastupiteľstvu vo Veľkom Mederi predložený návrh rozpočtu na rok
2020
Schváliť**

**návrh viacročného rozpočtu mesta Veľký Meder na roky 2021 - 2022
a
návrh programového rozpočtu na rok 2020 a roky 2021 – 2022
zobrať na vedomie**

Vo Veľkom Mederi, dňa 10.02.2020

Mgr. Albert Nagy
hlavný kontrolór mesta